

יום שישי כ"ג בתשרי תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - י"ג

1. קטנה שהביאה סימני גדלות אינה יכולה למאן, האם אף כשהתעברה וילדה נחשב כסימנים ואינה יכולה למאן?
 רב ספרא - בנינים כסימנים. ויש גורסים עדיפים מסימנים - ולכן אפילו לר' יהודה שיכולה למאן עד שירבה השחור, כשיש בנינים מודה שאין יכולה למאן.
 רב זביד - אין בנינים בלא סימנים ומסתמא נשרו, ואפילו למ"ד שאין חוששין שנשרו, משום צער לידה חוששים.
2. מה המקור שצרת ערוה פוטרת גם היא את צרתה?
 רב יהודה - לצרור' התורה ריבתה צרות הרבה.
 רב אשי - סברא, שהטעם שצרה אסורה כיון שנופלת ליבום יחד עם הערוה, א"כ אף צרת צרה נחשב שנופלת ליבום עם ערוה.
3. כשהערוה נתגרשה צרתה מותרת. האם מותרת אף במקרה שבתחילה כנס את הצרה ואח"כ גירש את הערוה?
 מתנא דמשנתנו משמע - אף במקרה זה. והטעם: שסבר שמיתת הבעל מפלת ליבום, ואם לא היתה 'צרת ערוה' בזמן זה, מותרת.
 מהתנא במשנה בפרק ג' משמע - אסורה. והטעם: שסבר, נישואים הראשונים מפילים ליבום, ואם הייתה אז צרת ערוה, אסורה לעולם.
 אמנם לרבא - המשניות אינן חולקות, וזו ואצ"ל זו - בפרק ג' שנו את הדין הפשוט, ולעולם מותרת.
4. יתומה קטנה שיכולה למאן ונפלה ליבום, צרתה חולצת. מדוע שלא תמאן עתה, תעקור נישואיה, וצרתה תוכל להתייבם?
 להו"א: כרבי אושעיא, - מיאון יכול להועיל רק למאמרו של היבם, אך לא להסיר את הזיקה.
 למסקנא: חכמים גזרו שאסורה כיון שנראית כצרת ערוה.
 כפי ששנה רמי ב"י: מיאנה בבעל - מותרת לאביו, שנעקרו הקידושין. מיאנה ביבם - אסורה לאביו, כיון שהועילו הנישואין ליצור 'זיקה' ונראית ככלתו.
5. שש עריות החמורות שאינן יכולות להנשא לאחיו מאביו, אלא לאחרים, אם מתו בעליהן צרותיהן מותרות. אלו הן?
 אמו, ואשת אביו, ואחות אביו, אחותו מאביו, ואשת אחי אביו, ואשת אחיו מאביו, - האיסור דווקא כשנופלת הצרה עם הערוה ליבום, וכאן אין צד יבום.
6. בית שמאי חולקים על סתם משנתנו ועל בית הלל. וסוברים שצרת ערוה מותרת. אם הצרה חלצה או נתייבמה, האם נפסלה לכהן הדיוט?
 חלצה - לב"ש: פסולה, כדיון חלוצה. לב"ה: כשרה שנחשב שחלצה מנכרי. ונתחדש: שב"ה מכשירים, ולא אומרים שצרות יחלצו לחומרא.
 נתייבמה ונתאלמנה - לב"ש: כשרה כדיון אלמנה. לב"ה: פסולה כיון שנבעלה לאסור לה.
 אע"פ שהיו פוסלים אלו את אלו לא נמנעו מלהנשא זה בזה, כיון שהיו מודיעים להם על הבאים מצרות ופורשים מהם.
 וכן במחלוקותיהם בטהרות השתמשו אלו בכלי אלו.
7. מה טעמים של בית שמאי?
 א. ר"ש בן פזי - "לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר" החיצונית שהיא זרה ליבם, לא תתחתן עם זר.
 בית הלל דרשו מפסוק זה - להו"א: 'שאין קידושין תופסין ביבמה - לא תהיה בה הויה לזר'.
 ואע"פ שלא כתוב 'לחוק' אלא חוצה יש לפרש כר' נחמיה - ה"א בסופה היא במקום למ"ד בתחלתה. כגון אלים - אלימה, מחנימה מצרימה, וכו' למסקנא: שאין קידושין תופסים אפשר ללמוד מ'לאיש זר' ו'חוצה' בא לרבות הארוסה [שהיא חיצונה] לדיון יבום. וב"ש למדו זאת מ'החוצה'.
 ב. רבא - אין איסור חל על איסור. והקשו: שבמקרה שנשא חי ואחר כך נשא מת, איסור אחות אשה קדם לאיסור אשת אח וצריכה להיאסר.
 וביארו כוונת רבא: כיון ש'אשת אח' אינו חל על 'אחות אשה' אינה נופלת ליבום, וצרתה שלא במקום מצוה ומותרת. וכן בשאר עריות.
8. שנינו: מגילה נקראת ב"א, ב"ב, ב"ג, ב"ד, ב"ה, וכו' והקשה ריש לקיש לר' יוחנן, הרי יש בזה משום 'לא תתגודדו' - אגודות אגודות. מה ענה לו?
 [והגמ' מוסיפה - אף שכבר למדו מהפסוק 'לא תעשו חבורה על מת' מכך שיכל להאמר 'לא תגודדו' אפשר לדרוש שניהם]
 ענה לו: מדוע לא הקשת על עשיית מלאכה בערבי פסחים שתלויה במנהג המקום.
 השיב ריש לקיש: 'לקיים את ימי הפורים בזמניהם' זמנים הרבה תיקנו להם חכמים, וזה דין מחייב. ואילו בערבי פסחים מדובר במנהגים.
 והקשה ר' יוחנן. ששינוי בלילה ב"ש אוסרין וב"ה מתירין, משמע שזה דין, ותיקן ר"ל ששם הרואה אומר, אין לשובת מלאכה, ואין זה 'תתגודדו'.